

Venäjän vallankumous

“Minä varotan teitä antautumasta turhien ja hävyttömien toiveitten valtaan. Mitään kansan eduskuntaa minä en tule kutsumaan koolle. Niin kauan kuin minä elän, tulee Venäjällä säilymään horjumattomina ne pyhät perusteet, joilla lepää Venäjän itsevaltainen hallitusmuoto.”

Näillä sanoilla Nikolai II 23 vuotta sitten tervehti Venäjän eri osista saapunutta kuntien lähetystöä. Se tuli tervehtimään valtaistuimelle juuri noussutta nuorta ruhtinasta toivoen että hän omasta vapaasta tahdostaan suostuisi kansanvaltaistuttamaan Venäjän hallitusmuotoa myöntämällä kansalle jonkunlaisen osallisuuden maan asioitten hoidossa.

23 vuotta on kulunut siitä kun nuo röyhkeät sanat lausuttiin. Mutta onhan sillä aikaa muuttunut yksi jos toinenkin asia. Vuonna 1905 täytyi Nikolai Romanovin syödä osan sanoistaan. Hänen täytyi suostua jonkinlaisen eduskunnan kokoonkutsumiseen. Kaksitoista vuotta myöhemmin täytyi mädäntyneen tsaarivallan kokonaan poistua näyttämöltä. Nikolai Aleksandrovitch, Jumalan armosta Venäjän keisari ja itsevaltiainen, on nyt tavallinen herra Nikolai Romanov, joka lapioi lunta vankilansa pihalla eikä kunnolla pysty tekemään edes sitäkään. Talvipalatsin harjalla liehuu punainen lippu. Valtiomiehet, joiden pelkän nimen edessä mateli monitahtapäinen virkakunta ja koko

maa vapisi heidän ruoskansa alla, nyt istuvat Pietari Paavalin linnassa, jonka ovet avautuivat päästämään vapaustaistelijoita vapauteen ja valtaan politillisia vankeja.

Muuttuuhan se maailma jonkunverran 23 vuoden aikana. Mutta hirvittävän kallis on se hinta, minkä maailma saa maksaa jokaisesta edistysaskeleesta. Venäjän vallankumouksen äskeinen vaihe suoritettiin verrattain helposti ja nopeasti. Mutta muistakaamme, että Venäjän vapaustaistelu on käyty lähes sadan vuoden aikana. Sen uhreina on kaatunut moninverroin enemmän taistelijoita, kuin yhdessä toisessa vallankumouksessa. Kunnia heille!

*

Porvarillinen sanomalehdistö selittää vallankumousliikettä etupäässä edistysmielisen porvariston liikkeeksi ja asettaa sankarikruunun Venäjän "vapaamielisen" porvariston päähän. Miljukoveista ja Gutchkoveista tehdään vallankumouksen sielu. Vallankumouksen onnistuminen kirjutetaan heidän ansiokseen.

Mutta tässä, enempää kuin muissakaan suurissa vallankumouksissa "vapaamielinen" porvaristo ei määrännyt tapausten kulkua, — ennenkuin hedelmä oli kypsynyt poimittavaksi. Työkansa, — ryöstetty, syljetty köyhälistö — elämänsä ja vapautensa uhalla pani liikkeelle voimat, joista nopeasti kehittyi maailmaa mullistavia tapauksia.

Sama "vapaamielinen" porvaristo, joka nyt keikkuu uuden Venäjän valtaistuimella, sodan alusta alkaen mitä häikäilemättömimmällä tavalla vastusti vallankumousliikettä. Nämä porva-

rit yhdessä "sosiaalipatrioottien" hännänkannattajiensa kanssa, lakkaamatta saarnasivat työläisille, että sodan ajaksi on jätettävä syrjään kaikki kapinahankeet ja yhdistettävä voimat "yhteisen isänmaan" pelastamiseksi "juomalta viholliselta". Isänmaallisuudessaan porvaristo siirtyi taantumuksen syliin. Professori Paul Miljukov, joka nyt uuden hallituksen ulkomaanministerinä ulkomaitten edessä pelaa vallankumoussankarin roolia, vielä muutama kuukausi sitten huudahti duumassa: "Jos sotilaallista voittoa ei saavuteta muulla tavalla kuin vallankumouksen kautta, niin minä luovun voiton tavoittelemisesta."

*

Työkansa lähtemällä pois tehtaista Pietarin ja Moskovan kaduille ja asettamalla paljaan rintansa uhmaamaan "isänmallisen hallituksen" aseita syytti kumouksen kipinän ja antoi sille mursertavan voiman. Köyhälistön eturivit koko sodan aikana esteitä huolimatta jatkoivat luokkataisteluaan julkisesti ja salaisesti, hirvittävästä vainoista huolimatta. Tämä työ se oli, joka teki maaliskuun mahtavat tapahtumat mahdollisiksi.

Mikä kohtalon iva, mikä kuvaava ilmiö onkaan näinollen se seikka, että kunnian vallankumouksen onnistumisesta ottavat itselleen nyt ne samat herrat, niihin luettuna venäläiset "sosiaalipatrioottit", jotka heti sodan puhjetessa kehottivat työläisiä solmimaan luokkarauhan pyöveliensä kanssa! Mikä onni ihmisyydelle, että Venäjän köyhälistö ei noudattanut tuota kurjaa neuvoa. Juuri se seikka, että sodasta huolimatta ylläpidettiin

työläisten järjestöjä ja tehtiin vallankumouksellista agitatsioonia työläisten ja sotilaiden keskuudessa, teki mahdolliseksi joukkojen kadulle lähtemisen, liekin sytyttämisen. Tätä tosiasiata ei muuta se, että porvaristo, tulen sytyttyä ja kauan epäroityään uskaltaako mennä saunaan, vihdoin hiipi esille loukoistaan, uskalsi astua kansan piirittämiin hallitustaloihin, rupesi syömään kastanjoita, jotka köyhä kansa ensin otti tulesta. Nyt tämä porvaristo esiintyy kansan vapauttajana! Mutta historialla ja kansanjoukolla on parempi muisti.

*

Kuitenkin on myönnettävä se tosiasia, että vallankumouksen onnistumiseen tuntuvasti myötävaikutti se seikka, että porvaristo, armeijapäälliköt ja liittolaismaaitten pietarilaiset edustajat, asettuivat kannattamaan Romanovien vallan kukistamista. Puhtaasti proletaarinen vallankumous kai ei olisi ollut mahdollinen Venäjällä vielä tällä hetkellä.

Porvaristo uskalsi astua vallankumouksen tielle nähtyään, että tsaarivalta ei ainoastaan ole kykenemätön kapitalismin palvelija, vaan että se ehdoin tahdoin vastustaa Venäjän porvariston suur-imperialistisia sotatarkoituksia ja salaisesti pelaa yhteistä peliä Itävallan ja Saksan kanssa rajattoman itsevaltiuden säilyttämiseksi. Tästä seikasta pääsivät selville Englannin ja Ranskan edustajat. Englannin ja Ranskan hallituksella on nähtävästi ollut suuri osa Venäjän porvariston vallankumouksellisen rohkeu-

den herättämisessä. Tämä puoli asiasta on toistaiseksi vielä hämärän peitossa, mutta sen verran jo tiedetään, että siitä voidaan lausua todenperäisiä arveluita.

Älkäämme näet unohtako, että Venäjän hallitusvalta ei ollut tähän asti läheskään kokonaan porvariluokan käsissä. Sitä etupäässä kontrolloerasi feodaalimainen aatelis- ja hovikliikki. Nikolai syöksyi maailmansotaan porvariston imperialistisen ryöstösoidan kiihottamana ja kannattamana, mutta hänellä itsellään ja läheisemmässä ympäristössään olevalla hovikliikillä oli tärkeimpänä vaikuttimena persoonalliset valta-edut.

Venäjän vallankumousliike oli nousemassa päin sodan edellisestä vuodesta saakka. Se arvelutavasti uhkasi virkavallan ja tsaarivallan rauhaa. Voitollinen "isänmaallinen sota" on vanha koeteltu keino kansan levottomuuksien tukehtuttamiseksi, sillä se kohottaa tsaarivallan "kunniaa" ja mahtia sekä työläisiin että porvaristoon nähden. Epätoivossaan verinen Nikolai taas kerran turvautui siihen. Mutta sota kasvoi hänen päänsä yli. Kykenemättömänä johtamaan sitä kärsittiin nöyryyttäviä tappioita, jotka vimmastuttivat porvarillista kansanvaltaa edustavia liittolaisvaltoja ja niiden kanssa henkisessä ja aineellisessa etuliitossa olevaa Venäjän porvaristoa. Sodan aiheuttama kurjuus nosti vallankumousliikkeen aallot korkeuteen. Nikolain valtaistuini alkoi taas horjua — uhkaavasti horjua, uhkaavammin kuin ennen. Tilinteon päivä lähestyi. Tsaarivallan asema muodostui sellaiseksi, että sitä melkein joka tapauksessa uhkasi

surma. Voittivat liittolaiset, merkitsi se Englannin ja Ranskan imperialistisen politiikan voittoa ja sen vaikutusta Venäjällä sekä Venäjän porvariston yhtymistä siihen, — tsaarivallan palatsietuja vastaan. Voittivat saksalaiset, Venäjän vihollisina, uhkasi valtaistuinta raadellun kansan kapina. Tästä umpikujusta näki tsaarivalta yhden ulospääsyn, jota se yritti käyttää, — mutta sekin vei umpikujaan ja romuläjään.

Kun joskus kirjoitetaan maailmansodan kullissientakaisen pelin historiaa, tulee yhtenä sen mieltäkiinnittävämpänä palana olemaan kertomus sotivasta vallasta, jonka korkein hallitus sodan kahtena viime vuonna palveli vihollisvallan kätyrinä, urkkijana, apulaisena. Tätä tilannetta koskevia juttuja tietysti nykyään liiotellaan ja väritetään, mutta ne eivät ole aivan perättömiä. Seuraavat seikat lienee todennettu valloitetujen poliisi- ja hoviarkistojen komeroista löydettyillä todistuskappaleilla. Venäjän hovi, junkkerisyntyisen keisarinnan välityksellä, antoi Saksan hallitukselle tarkkoja tietoja kaikista armeijan suunnitelmista sotaliikkeistä. Venäjän hovissa oli voimakas puolue, joka kannatti erikoisrauhan solmimista Saksan kanssa. Porvaristo, Englannin ja Ranskan hallitusten tukemana, heittäytyi kumouksen tielle, jolloin tsaarivalta juuri oli solmimaisillaan Saksan kanssa erikoisrauhan, joka olisi antanut Saksan keisarivallalle tilaisuuden heittää koko sota-voimansa liittolaisia vastaan ja murskattuaan heidät, yhdessä tsaarivallan kanssa panna pysyyn uusi napoleonilainen hirmuvalta. V:n tsaarille luvattiin tästä

hyvästä itsevaltiutensa turvaamisesta. Saksan työläisten lapsellinen luottamus hallitukseensa ajottiin palkita takomalla uusia kahleita heidän niskaansa ja heidän taistelustaan "kulttuurin" puolesta ja "Venäjän itsevaltiutta vastaan" ajottiin tehdä voitokas taistelu Venäjän itsevaltiuden hyväksi. Saksan porvaristokin kannatti suunnitelmaa, — pelastuakseen sodan häviämisestä ja myös senvuoksi, että sen imperialistisille eduille itsevaltiuden kahleissa oleva Venäjä on mieluisampi kuin porvarilliskansanvaltainen tai vallan kansanvaltainen Venäjä.

Liittolaiset, — Ranska ja Englanti — tietenkään eivät suuria välittäneet Venäjän kansan vapauttamisesta. Mutta erikoisrauhan solmiminen Saksan ja Venäjän välillä olisi muodostunut kuoliniskuksi heidän voittosuunnitelmilleen. Ja sodan voittaminen, tai ainakin musertavasta tappiosta pelastuminen, on sellainen elinkysymys liittolaisille, että sen hyväksi mikä keino tahansa on hyvä. Nyt ei näyttänyt olevan muuta keinoa kuin liittolaisia vastaan vehkeilevän tsaarivallan kukistaminen. Leipää ja rauhaa vaativan köyhäläisön kapina uhkasi sekin muodostua Venäjän sotilasmahtia heikentäväksi tekijäksi. Jos se onnistuisi köyhäläisön johdolla, se kääntyisi kapitalistien yleisiä luokkaetuja vastaan ja tietysti tekisi Venäjän osallisuuden sodassa mahdottomaksi. Ainakin se häiritseisi sotatoimenpiteitä. Jos tsaarivallalle annettaisiin tilaisuus murskata se kuularuiskuilla, niin tsaarivalta istuisi valtaistuimella varmana ainakin niin kauan että se saisi toteutetuksi erikoisrauhantuumansa. Siis suo

siellä, vetelä täällä, — ja kun kansan kapina puhkesi todella uhkaavaksi myrskyksi ja nähtiin, että suuri osa sotaväkeäkin on kansan puolella, niin otettiin rohkea askel, salaisissa neuvotteluissa ”vapaamielisen” porvariston kanssa liittolaisvaltioitten edustajat antoivat kaikinpuolisen sinunauksensa porvarien astumiselle kumouksen tielle. Ja niinpä ne ”kansan pelastajat” sitten astuivat näyttämölle. Niinpä he nyt yrittävät kansan hartioilla ratsastaa omien tarkoituksien perille.

*

Porvaristo olisi tyytynyt siihen, että vallankumouksen tulokseksi jäisi rajotetun monarkian pystyttäminen Romanovien suvun varaan. ”Vapaamieliset” toivoivat parhaiten selviytyvänsä sekä itsevaltiudesta että työläisten vaikutuksesta tällä keinoin. Sellainen hallitusmuoto olisi tehnyt heille helpoksi jatkaa sotaa niiden imperialististen päämäärien toteuttamiseksi, joita he ajavat takaa.

Venäjän työväki ei kuitenkaan ollut niin helposti nenestä vedettävissä kuin herrat kuvittelivat. Sikäli kun asema tähän mennessä on ymmärrettävissä, Venäjän työväki, joskaan ei tahdo estää porvareita pitämästä hallitusta käsissään, asettamansa työväenkomitean kautta visusti valvoo asioitten kehitystä. Niinpä vaatimus, että Romanovien suvun on kokonaan luovuttava valtaistuimesta, oli lähtöisin tästä komiteasta. Se järkkymättä painostaa kansalliskokouksen kokoonkutsumista viipymättä, kun porvarit sensijaan tahtoisivat lykätä sen epämääräiseen tulevaisuuteen. Työväen komitean ta-

holta painostetaan tasavaltaisen hallitusmuodon julistamista. Mutta tärkein tämän hetken kysymys työläisten kannalta katsoen on sodan lopettaminen.

Sodan aikana välttämättä valitseva pakkotila ja kaikellaiset rajoitukset luovat otollisen maaperän nuorta vapautta uhkaaville voimille. Sekä tsaarivallan jätteet, että työväelle vihamielinen porvaristo saattaa käyttää sotasemaa riistääkseen työläisiltä heidän saavuttamansa voitot. Niin kauan kun sotaa kestäää, ei voi täydellä voimalla antautua tuiki välttämättömään uudistus-työhön. Sodan tarpeitten takia ei myöskään voida ratkaista yhä kireämmäksi käyvää elintarvekysymystä. Nämä seikat yhdessä työläisten yleisen periaatteellisen sotavastustuksen kanssa asettavat sodan lopettamisen etualalle. Työläisillä ei ole mitään halua vuodattaa verta herraluokkansa ja liittolaisten hallitsevien ryhmien imperialististen pyyteitten alttarille.

Mutta sodan lopettaminen on seikka, joka ei riipu yksinomaan venäläisistä. Sosialistit tietysti eivät voi noudattaa tolstoilaisten pasifistien kehotusta yksinkertaisesti poistua rintamasta. Se merkitsisi vaan sitä, että Saksan keisarin armeijoille avattaisiin tie Venäjän pääkaupunkiin kukistamaan vallankumousliike. Kysymystä ei ratkaise erikoisrauhakaan Saksan hallitsevien kanssa. Tällainen rauha, solmittuna imperialistisen keisarivallan kanssa, merkitsisi sitä, että Saksalle jätettäisiin vapaat kädet nujertaa länsimaat, jonka jälkeen se saavuttamallaan maailmanvallalla tietysti kääntyisi kansanvaltaista Venäjää vastaan.

Venäjän työläiset haluavat

rauhaa. Mutta he haluavat rauhaa Europan kansojen eikä nykyisten hallitusten kanssa. He ovatkin valinneet tien rauhanliikkeelle, joka on ainoa hyväksyttävä työläisten kannalta katsoen. Yli hallitusten päitten ovat he lähettäneet Europan työläisille, ja etenkin Saksan ja Itävallan työläisille, kehotuksen seuraamaan Venäjän esimerkkiä, heittäämään päältäään autokraatinen hallitusvalta ja yhtymään vapaustyöhön yhdessä Venäjän työläisten kanssa.

Nämä kehotukset yhdessä itse vallankumouksen antaman innostuttavan esimerkin kanssa, ovat löytäneet hyvän maaperän sodan kanhuilla ja itsevaltiuden kahleilla räikätyissä kansoissa. Saksan valtiopäivillä alkaa kuulua toisellaista kieltä kuin tähän asti. Tasavallasta siellä on puhuttu. Hädissään valtiokansleri lupaa reformeja. Mutta ristiriita hallituksen ja sosialistien välillä

näyttää siitä huolimatta olevan paljon suurempi kuin on uskallettu ilmoittaa. Sitä parhaiten todistaa se, että maalisk. loppupäivinä koko socialist. parlamenttiryhmä, scheidemannitkin siihen luettuna, ensi kerran sodan aikana yksimielisesti äänesti sotavarojen myöntämistä vastaan hallitukselle.

Ja kaikkien näitten ilahuttavien ilmiöitten lisäksi saapuu tietoja laajakantoisista kapinoista Saksassa, Itävallassa, Espanjassa, Italiassa... Vieläpä kuulemme, että Venäjän ja Saksan sosialistit ovat pitäneet kokousta Kööpenhaminassa neuvotellakseen yhtenäisestä esiintymisestä.

Padot ovat murtumaisillaan. Venäjän vallankumous vapautti työläisten luokkahengen kahleistaan. Me voimme olla varmat siitä, että Venäjän vallankumous on vain alkua maailmaa mullistaville liikkeille.

“Ajattelija”

Saksan sotaväki mietti Venäjän vallankumousta.